

СТ А Н О В И Щ Е

От Доц. д-р Дончо Николов Етугов, д.м.
Медицински Университет - София

За Д-р Евгени Тошев Христозов – задочен докторант към
Катедра: „Дерматология, Венерология и Алергология“
Факултет Медицина, Медицински Университет Плевен
Професионално направление: Медицина 7.1
Докторска програма: „Дерматология и венерология“

Тема: "Съвременен поглед върху диагностичните критерии и лазерната терапия на розацея и кожна демодекоза"

Научни ръководители :

Доц. Д-р Ивелина Йорданова, д.м.,
Доц. Д-р Гриша Матеев, д.м.

Съгласно заповед № 1182/19.04.2022 г. на Ректора на МУ- Плевен, бях избран за член на научното жури за изготвяне на "Становище" по дисертационния труд на д-р Евгени Тошев Христозов. За тази цел ми беше, предоставена следната документация - дисертационен труд, автореферат на дисертационния труд, отпечатани научни публикации и всички научни материали, справки и документи, свързани с научния труд на докторанта д-р Евгени Христозов. Материалите отговарят на изискуемите, в съответствие с ПРАС на МУ – Плевен и приложението към него. Дисертационният труд съдържа 111 страници и е онагледен с 15 таблици и 24 фигури, книгописът е от 153 източници от които 2 на кирилица и 151 на латиница. В дисертационния си труд д-р Христозов обсъжда интересната и актуална напоследък взаимовръзката между кожната демодекоза и розацеята, асоциацията на кожната демодекоза с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс, както и ефективността на терапията с васкуларни лазери при двете заболявания. Розацеята е хронично-рецидивираща възпалителна дерматоза демонстрираща се с пристъпен, персистиращ и телангиектатичен еритем, папули, пустули и по-рядко нодулуси и нодуси в областта на лицето. При предразположени пациенти се наблюдава и тенденция към фиматозни промени със себацейна хиперплазия в области богати на мастни жлези, особено в областта на носа, т.нар. "Rhinophyma". В голям процент от случаите заболяването засяга и очите под формата на розацеен кератит, кератоконюнктивит, иридоциклит и др. Етиопатогенетично розацеята се разглежда като мултифакторно заболяване, свързано с генетична предиспозиция, като се вярва че *Demodex folliculorum*, е един от основните тригерни фактори. От друга страна много автори разглеждат кожната демодекоза като самостоятелно и много често срещано заболяване в дерматологичната практика, без да съществува научен и практически консенсус, относно диагностичните критерии и терапевтичния подход при двете фащиални дерматози. Това обуслови и засиления през последните десетилетия научен интерес към тези две заболявания. Както розацеята, така и кожната демодекоза, са често срещани в дерматологичната практика дерматози, които от една страна значително влияят върху качеството на живот на страдащите от тях, а от друга често са асоциирани със социално значими заболявания, като захарния диабет и атерогенната дислипидемия. Изброените по-горе причини ми дават достатъчно основание да смятам, че темата на дисертационният

труд е актуална, дисертабилна и с подчертано практическо значение. Д-р Христов е формулирал точно и ясно целта на проучването. Същото е валидно и за шестте задачи, които си е поставил за изпълнението и. Те позволяват ясни и недвусмислени изводи. Анализирани са ретроспективно 141 пациенти с първична и вторична кожна демодекоза (КД), посетили амбулаторната практика през 2019 и 2020 год. При анализиранияте пациенти е проследена асоциацията на КД с лабораторни данни за дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс. При всички пациенти за целите на анализа е попълван регистрационен фиш. В дисертационния труд са приложени следните методи: микроскопски метод за диагностика на кожната демодекоза - повърхностна биопсия на кожната повърхност, клинични и клинично-лабораторни методи за диагностика на КД, фотодокументация и статистически методи. На базата на резултатите от собствените проучвания са извършени: епидемиологичен анализ на обследваната група пациенти по пол, възраст и клинична форма на заболяването; проследяване на асоциацията на КД с лабораторни данни за дислипидемия, нарушен глюкозен толеранс чрез изследване на стойностите на глюкозата на гладно и измерване на НОМА IR – индекс и ОГТТ; проследяване на изхода от проведената локална и/или системна акарицидна терапия при пациентите в двете групи, както и ефективността от терапията с васкуларни лазери, както при пациентите с първична КД, така и при пациентите с вторична КД, асоциирана с други лицеви дерматози.

Анализа на данните позволява на докторанта да твърди, че кожната демодекоза и розацеята са две различни дерматози, налагащи специфичен диагностичен и терапевтичен подход. КД е определено асоциирана с нарушен глюкозен толеранс, установен само чрез наднормен НОМА IR индекс, но не и чрез ОГТТ. От друга страна, за разлика от розацеята, КД не се асоциира статистически значимо с дислипидемия. Анализа на терапевтичния резултат от употреба на васкуларни лазери (ВЛ) позволява на д-р Христов да твърди, че терапията с ВЛ е един от фундаменталните терапевтични методи при лечението на розацея, демонстриращ уникален ефект както по отношение на пристъпния, така и върху персистиращия еритем, докато въздействието на васкуларните лазери върху кожната демодекоза е най-малкото дискусабилно и изисква допълнителни проучвания. Докторанта е предложил практически приложими диагностични алгоритми при първична и вторична КД, които успешно могат да бъдат прилагани в клиничната дерматологична практика. Дисертационният труд предлага осем съществени извода, основани на собствените резултати. Одобрявам и приемам изброените от д-р Христов научно-теоретични, научно-практически и потвърдителни приноси. Те са с оригинален характер за България. Научната активност на докторанта във връзка с темата на дисертационния му труд включва 4 научни участия от които три на български научни форуми и едно – в международен научен форум, както и 5 публикации, от които 4 – в българоезичната периодика и 1 – в международен журнал на английски език.

В заключение: Дисертационният труд недвусмислено демонстрира теоретичните знания и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване на д-р Евгени Тошев Христов. Трудът е уникален по рода си в България и допринася за яснотата по отношение на диагностиката, лечението и прогнозата както на розацеята, така и на кожната демодекоза в българската популация, като добавя нови научни факти към периодичната литература. Активното търсене на асоциацията на розацеята и кожната демодекоза с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс в българска популация, би допринесло за ранната диагностика, профилактика и навременна терапия на социално значими заболявания, като захарния диабет, сърдечно-съдовата и мозъчно-съдовата болести.

Предоставеният ми дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Плевен. Изброените факти ми дават основание, убедено да предоставя своята положителна оценка за труда на д-р Евгени Тошев Христозов и предлагам на почитаемото Научно жури да му присъди ОНС „Доктор“ по докторска програма „Дерматология и венерология“.

9 Юни 2022 г. Изготвил становището:

/Доц. д-р Дончо Етугов д.м./